

Sygn. akt III AUa 71/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Żurecki (spr.)
Sędziowie	SSA Irena Goik SSA Lena Jachimowska
Protokolant	Beata Gandyk

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2012r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. P. (A. P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 27 października 2011r. sygn. akt VIII U 520/11

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

/-/SSA I.Goik/-/SSA M.Żurecki/-/SSA L.Jachimowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 71/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. decyzją z dnia 24 stycznia 2011 roku odmówił ubezpieczonej A.P., ur. w dniu (...), prawa do emerytury na podstawie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS uznając, że przedłożone przez nią nowe dowody w sprawie, w postaci zeznań świadków na okoliczność jej zatrudnienia w warsztacie(...)K.S.R.oraz oświadczenia odwołującej o sprawowaniu osobistej opieki nad córką B. P.nie mają wpływu na prawo do emerytury – ubezpieczona nie posiada co najmniej 15 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego, wymaganego w art. 28 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Odwołanie od decyzji wniosła ubezpieczona.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 października 2011 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury począwszy od dnia 1 stycznia 2011 roku.

Sąd I instancji rozpoznając odwołanie ustalił, że w dniu 11 stycznia 2011 roku ubezpieczona złożyła wniosek do organu rentowego o ponowne ustalenie prawa do emerytury i przedłożyła nowe dowody w postaci zeznań świadków M. M. oraz S. S. na okoliczność jej zatrudnienia w Warsztacie (...)K. S.

w R. oraz złożyła oświadczenie o sprawowaniu osobistej opieki nad córką B. P..

Na podstawie przedłożonej dokumentacji organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczoną 9 lat, 6 miesięcy i 14 dni ogólnego stażu pracy w tym 7 lat, 1 miesiąc i 16 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 4 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczona ubiegała się o prawo do emerytury na zasadach określonych w art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z FUS - przy obniżonym - o 5 lat - stażu ubezpieczeniowym i uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Sąd dał wiarę słuchanym w charakterze świadków: M. M. oraz S. S., ponieważ wyżej wymienione bezpośrednio współpracowały z ubezpieczoną i stąd niewątpliwie charakter pracy ubezpieczonej jest im dobrze znany, a fakt, że pracodawca nie zgłaszał ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych nie ma wpływu na brak zaliczenia okresów zatrudnienia do ogólnego stażu pracy.

Zatem po doliczeniu spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonej (od dnia 1 września 1966 roku do dnia 31 czerwca 1968 roku oraz od dnia 2 listopada 1976 roku do dnia

31 stycznia 1981 roku) do okresu uwzględnionego przez organ rentowy ubezpieczona legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz ma ukończone 60 lat życia, co uzasadnia przyznanie jej prawa do emerytury od dnia 1 stycznia 2011 roku.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy.

Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości zarzucił temu wyrokowi:

1/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1

w związku z art. 227 k.p.c., polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez dokonanie ustaleń faktycznych z naruszeniem zasady wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz wyciągnięcie wniosków, które nie znajdują uzasadnienia w zebranych materiale dowodowym, w szczególności przyjęcie, że zeznania świadków: M. M. i S. S. stanowią dowód potwierdzający, że w okresie od 2 stycznia 1966r. do 31 maja 1968r. oraz od 2 listopada 1976r. do 31 stycznia 1981 roku ubezpieczona była zatrudniona w Warsztacie (...)K. S.,

2/ naruszenie prawa materialnego:

- art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS poprzez błędne przyjęcie, że powyższe okresy są okresami składkowymi, mimo braku umowy o pracę z właścicielem Warsztatu (...)K. S. oraz faktu, iż pracodawca nie zgłosił ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych i nie opłacał w spornych okresach obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne,

- art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez błędne ustalenie, że odwołująca udowodniła wymagany 15 - letni okres składkowy

i nieskładkowy, a tym samym spełniła warunki do nabycia uprawnień emerytalnych w związku z postawionymi zarzutami.

W oparciu o podniesione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania oraz o przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2009 roku, sygn. akt III AUa 542/08, na okoliczność braku podstaw do uwzględnienia spornych okresów do stażu ubezpieczeniowego mającego wpływ na prawo do świadczenia emerytalnego.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że poczynione przez Sąd w przedmiotowej sprawie ustalenia pozostają w sprzeczności z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności ze składanymi pierwotnie w toku postępowania przez organem rentowym oświadczeniami ubezpieczonej dotyczącymi daty podjęcia przez nią zatrudnienia w warsztacie (...), jak i z dowodami w postaci wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej, umowy o naukę rzemiosła oraz dowodami zgromadzonymi w aktach składkowych, dotyczących prowadzonej przez płatnika składek K. S. działalności gospodarczej, w oparciu o które dokonano potwierdzeń okresów ubezpieczenia zaliczonych do stażu pracy mającego wpływ na prawo do świadczenia w wymiarze 7 lat, 1 miesiąca i 26 dni.

W oświadczeniu złożonym w dniu 4 lipca 2007 roku do wniosku o przyznanie uprawnień emerytalnych odwołująca oświadczyła, że w okresie od dnia 29 sierpnia 1964 roku do dnia 29 sierpnia 1966 roku nie pracowała, sprawując osobistą opiekę nad córką B..

Z protokołu przesłuchania ubezpieczonej z dnia 25 czerwca 1969 roku złożonego przy okazji jednej z przeprowadzonych u płatnika składek kontroli wynika, że była ona zatrudniona począwszy od dnia 1 czerwca 1968 roku.

Oświadczenia te stoją w sprzeczności z oświadczeniem ubezpieczonej złożonym w toku niniejszego postępowania, zgodnie z którymi pracowała ona u K. S. już od dnia 2 stycznia 1966 roku.

Z kolei z zeznań złożonych przez ubezpieczoną na rozprawie przez Sądem Okręgowym w Gliwicach w dniu 16 sierpnia 2011 roku wynika, że sama ubezpieczona nie pamiętała dokładnej daty zakończenia pracy, co dowodzi, iż zeznania zarówno samej ubezpieczonej jak i świadków, złożone po znacznym upływie czasu nie mogą być uznane za w pełni miarodajne i wiarygodne.

Apelujący podniósł również, że przedstawionych dowodów dokumentujących przebieg ubezpieczenia ubezpieczonej z tytułu jej zatrudnienia u K. S. nie można utożsamiać, jak to uczynił Sąd I instancji z całkowitym brakiem zgłoszenia pracownika do ubezpieczenia, szczególnie w sytuacji wystawienia mu przez pracodawcę, mimo braku zgłoszenia, świadectwa lub zaświadczenia pracy, bowiem przebieg ubezpieczenia wynikający z dokumentacji składanej przez płatnika składek pokrywa się z wystawianymi ubezpieczonej oraz pozostałym pracownikom dokumentami i jest zbieżny z całością dokumentacji płatnika składek.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji podnosząc, że wskazani przez nią świadkowie są wiarygodni, a ich zeznania stanowią nowe dowody na okoliczność pracy ubezpieczonej w spornym okresie u K. S..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było, czy ujawnione przez ubezpieczoną nowe dowody z zeznań niepowołanych wcześniej świadków w osobach M. M.

i S. S. (na okoliczność zatrudnienia ubezpieczonej od dnia 1 września 1966 roku do dnia 31 maja 1968 roku oraz od dnia 2 listopada 1976 roku do dnia 31 stycznia 1981 roku

u K. S., to jest na okoliczność, która była przedmiotem postępowania przed Sądem, zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2009 roku, w sprawie o sygn. III AUa 542/08) mogą stanowić podstawę przyznania ubezpieczonej świadczenia emerytalnego w trybie określonym art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS.

Powołany przepis stanowi, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Nie ulega wątpliwości Sąd Apelacyjny, że powołane przez ubezpieczoną dowody z zeznań świadków w osobach M. M. i S. S. są nowymi dowodami, które zostały ujawnione dopiero po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2009 roku, w sprawie o sygn. III AUa 542/08 oraz, że dowody te mogą wskazywać na okoliczności istniejące przed wydaniem orzeczenia.

Świadkowie w sposób ogólny potwierdzili, że w okresie ich zatrudnienia ubezpieczona pracowała razem z nimi.

Świadek M. M. zeznała, że po zakończeniu zatrudnienia nie otrzymała świadectw pracy, ale właścicielka warsztatu wpisała wynagrodzenie osiągnięte przeze mnie w latach 1976 - 1979 do legitymacji ubezpieczeniowej wystawionej przez Miejski Handel (...) w R. w dniu 26 lutego 1966 roku, oraz, że od wynagrodzenia pracodawczyni odprowadzała składki na ubezpieczenie społeczne, o czym świadek dowiedziała się w dacie złożenia przeze mnie wniosku o emeryturę.

Z kolei świadek S. S. zeznała, że w momencie rozwiązania stosunku pracy otrzymała zaświadczenie o zatrudnieniu wystawione przez pracodawcę, które następnie złożyła do organu rentowego przy wniosku o emeryturę.

Powyższe zeznania prowadzą do wniosku, że pracodawca ubezpieczonej dokonywała co najmniej minimum formalności związanych z zatrudnianiem pracowników i dokumentowała okresy zatrudnienia bądź przez wydanie świadectwa pracy czy zaświadczenia o zatrudnieniu bądź przez wpisanie okresu zatrudnienia wraz z wysokością wynagrodzenia do legitymacji ubezpieczeniowej. Co więcej, forma ta została przez pracodawcę ubezpieczonej dochowana w okresie uznanym za bezsporny i zaliczonym do okresów ubezpieczenia.

Brak jest zatem racjonalnych i wiarygodnych podstaw do uznania, że w pozostałych okresach z nieznanymi ubezpieczonej powodów pracodawczyni odmawiała prowadzenia prawidłowej dokumentacji.

Niezależnie jednak od powyższego, przy ocenie wnioskowanych przez ubezpieczoną dowodów z zeznań powołanych świadków nie można pominąć ustaleń oraz dowodów zawartych w uzasadnieniu wskazanego na wstępie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 27 stycznia 2009 roku, w tym w szczególności:

- złożonego przez ubezpieczoną oświadczenia z dnia 25 czerwca 1969 roku o rozpoczęciu zatrudnienia u K. S. od 1 czerwca 1968 roku,
- ostatniej deklaracji ubezpieczeniowej ubezpieczonej z października 1976 roku, które to dokumenty nie potwierdzają zgłoszenia ubezpieczonej do ubezpieczenia w spornych okresach (tym bardziej, że deklaracje ubezpieczonej za okresy bezsporne były przez nią osobiście podpisywane) oraz
- wpisu zawartego w legitymacji ubezpieczeniowej ubezpieczonej, w którym jednoznacznie określono ustanie zatrudnienia z dniem 31 października 1976 roku.

Nadto, poza zeznaniami świadków, w oparciu o analizę akt organu rentowego Sąd ustalił, że brak jest jakichkolwiek dowodów, by w spornym okresie były odprowadzane za ubezpieczoną składki na ubezpieczenia społeczne, brak jest także potwierdzenia zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego za te okresy.

Sąd Apelacyjny w powoływanej sprawie uznał, że dowody osnute na dokumentacji są bardziej przekonujące niż nieprecyzyjne zeznania powołanych przez ubezpieczoną świadków, którzy pracowali z ubezpieczoną w różnych okresach kilkadziesiąt lat temu, z uwagi na znaczny upływ czasu, a w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny stoi na tożsamym stanowisku.

Dlatego też Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do przyjęcia, że ubezpieczona była zatrudniona w spornych okresach u K. S., a w konsekwencji zaliczenia jej tych okresów do stażu pracy i ustalenia prawa do świadczenia w trybie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe względy na uwadze, skoro apelacja okazała się zasadna, Sąd Apelacyjny, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

/-/SSA I.Goik/-/SSA M.Żurecki/-/SSA L.Jachimowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM